

Giáo trình

Kỹ thuật Vi Điều Khiển

MỤC LỤC

	<i>Trang</i>
LỜI GIỚI THIỆU	5
<i>Chương 1: KIẾN TRÚC HỆ VI XỬ LÝ (VXL).</i>	
1.1. Đơn vị xử lý trung tâm (CPU).	6
1.2. Quá trình tìm nạp lệnh và thực thi lệnh của CPU.	7
1.3. Bộ nhớ trung tâm của hệ VXL.	8
1.3.1. Bộ nhớ chỉ đọc.	8
1.3.2. Bộ nhớ truy cập ngẫu nhiên.	9
1.4. Các thiết bị xuất/nhập.	9
1.5. Cấu trúc kênh chung của hệ VXL.	9

Chương 2. BỘ VI ĐIỀU KHIỂN AT89C51 (80C51).

2.1. Giới thiệu chung

2.2. Sự khác nhau giữa bộ VXL và bộ Vi điều khiển (VĐK).

11

2.3. Sơ đồ khối. 13

2.4. Sơ đồ chân tín hiệu của 80C51/AT89C51. 15

2.5. Chức năng các thành phần của AT89C51. 17

2.5.1. Các thanh ghi chức năng đặc biệt. 17

2.5.1.1. Thanh ghi ACC. 19

2.5.1.2. Thanh ghi B. 19

2.5.1.3. Thanh ghi SP. 19

2.5.1.4. Thanh ghi DPTR . 19

20

2.5.1.5. Các cổng vào/ ra dữ liệu (Ports 0 to 3). 20

2.5.1.6. Thanh ghi SBUF. 20

2.5.1.7. Các Thanh ghi Timer. 20

2.5.1.8. Các thanh ghi điều khiển. 20

2.5.1.9. Thanh ghi PSW. 20

2.5.1.10. Thanh ghi PCON. 21

2.5.1.11. Thanh ghi IE. 22

2.5.1.12. Thanh ghi IP. 22

2.5.1.13. Thanh ghi TCON. 23

2.5.1.14. Thanh ghi TMOD. 23

2.5.1.15. Thanh ghi SCON. 24

2.5.2. Khối tạo thời gian và bộ đếm (Timer/Counter). 25

2.5.3. Bộ nhớ chương trình và bộ nhớ dữ liệu nội trú. 28

2.5.3.1. Bộ nhớ chương trình nội trú.

29

2.5.3.2. Bộ nhớ dữ liệu nội trú.

30

2.5.3.2.1. Vùng nhớ 128 Byte thấp. 30

2.5.3.2.2. Vùng nhớ dành cho SFR. 31

2.5.3.2.3. Các lệnh truy cập bộ nhớ dữ liệu nội trú.

31

2.5.4. Bộ nhớ chương trình và bộ nhớ dữ liệu ngoại trú.	
34	
2.5.4.1. Bộ nhớ chương trình ngoại trú.	34
2.5.4.2. Bộ nhớ dữ liệu ngoại trú.	35
2.5.5. Cơ chế ngắt trong On-chip AT89C51.	
38	
2.5.5.1. Phân loại ngắt trong On-chip.	
38	
2.5.5.2. Các bước thực hiện ngắt.	39
2.5.5.3. Mức ngắt ưu tiên trong on-chip.	40
2.5.5.4. Nguyên lý điều khiển ngắt của AT89.	40
2.5.5.4.1. Các ngắt ngoài.	
42	
2.5.5.4.2. Vận hành Single-Step.	42
2.5.6. Nguyên lý truyền tin nối tiếp của AT89C51.	
43	
2.5.6.1. Phương thức truyền tin nối tiếp.	43
2.5.6.2. Liên lạc đa xử lý.	
44	
2.5.6.3. Các tốc độ Baud.	
45	
2.5.6.4. Sử dụng Timer 1 để tạo ra các tốc độ Baud.	
45	
2.5.6.5. Hoạt động của chế độ 0.	46
2.5.6.6. Hoạt động của chế độ 1.	48
2.5.6.7. Hoạt động của chế độ 2 và 3.	
50	
2.5.7. Nguyên lý khởi động của On-chip AT89C51.	54
2.5.8. Mạch dao động.	57
2.5.9. Chế độ nguồn giảm và chế độ nghỉ.	58
2.5.11. Bảo vệ chương trình.	59
Chương 3: TẬP LỆNH CỦA HỌ VĐK AT89/80C51.	
3.1. Nhóm lệnh di chuyển dữ liệu.	61
3.1.1. Lệnh MOV dạng Byte.	61
3.1.2. Lệnh MOV dạng Bit.	62

3.1.3. Lệnh MOV dạng Word.	62
3.1.4. Lệnh chuyển byte mã lệnh.	63
3.1.5. Lệnh chuyển dữ liệu ra ngoài.	63
3.1.6. Lệnh chuyển số liệu vào ngăn xếp.	64
3.1.7. Lệnh chuyển số liệu ra khỏi ngăn xếp	64
3.1.8. Hoán chuyển dữ liệu.	64
3.1.9. Hoán chuyển 4 bit thấp.	64
3.2. Nhóm lệnh tính toán số học.	65
3.2.1. Lệnh thực hiện phép cộng.	65
3.2.2. Lệnh cộng có nhớ.	65
3.2.3. Lệnh trừ có mượn.	66
3.2.4. Lệnh tăng lên 1 đơn vị.	66
3.2.5. Lệnh giảm 1 đơn vị.	67
3.2.6. Lệnh tăng con trỏ dữ liệu	67
3.2.7. Lệnh thực hiện phép nhân.	68
3.2.8. Lệnh thực hiện phép chia	68
3.2.9. Hiệu chỉnh số thập phân.	68
3.3. Nhóm lệnh tính toán logic.	69
3.3.1. Lệnh AND cho các biến 1 byte.	69
3.3.2. Lệnh AND cho các biến 1 bit.	69
3.3.3. Lệnh OR cho các biến 1 byte.	70
3.3.4. Lệnh OR cho các biến 1 bit.	70
3.3.5. Lệnh X-OR cho các biến 1 byte.	71
3.3.6. Lệnh dịch trái thanh ghi A.	71
3.3.7. Lệnh dịch trái thanh ghi A cùng với cờ nhớ.	71
3.3.8. Lệnh dịch phải thanh ghi A.	72
3.3.9. Lệnh dịch phải thanh ghi A cùng với cờ nhớ.	72

3.3.10. Lệnh trao đổi nội dung hai nửa byte của A. 72	
3.4. Nhóm lệnh rẽ nhánh chương trình.	73
3.4.1. Lệnh gọi tuyệt đối . 73	
3.4.2. Lệnh gọi dài. 74	73
3.4.3. Lệnh quay trở lại từ chương trình con. 74	
3.4.4. Lệnh quay trở lại từ ngắt. 74	
3.4.5. Lệnh nhảy gián tiếp. 75	75
3.4.6. Lệnh nhảy nếu 1 bit được thiết lập. 75	75
3.4.7. Lệnh nhảy nếu 1 bit không được thiết lập. 75	
3.4.8. Lệnh nhảy nếu 1 bit được thiết lập và xoá bit đó. 76	
3.4.9. Lệnh nhảy nếu cờ nhớ được thiết lập. 76	
3.4.10. Lệnh nhảy nếu cờ nhớ không được thiết lập. 77	77
3.4.11. Lệnh nhảy nếu thanh ghi A bằng 0. 77	
3.4.12. Lệnh nhảy nếu thanh ghi A khác 0. 78	77
3.4.13. Lệnh nhảy khi so sánh 2 toán hạng. 79	78
3.4.14. Lệnh giảm và nhảy. 79	79
3.4.15. Lệnh tạm ngừng hoạt động. 79	79
3.5. Nhóm lệnh điều khiển biến logic.	80
3.5.1. Lệnh xoá bit. 80	80
3.5.2. Lệnh xoá thanh ghi tích lũy. 80	80
3.5.3. Lệnh thiết lập bit. 80	
3.5.4. Lệnh lấy bù của bit. 81	81
3.5.5. Lệnh lấy bù của thanh ghi tích lũy. 81	81
Phụ lục A : TRA CỨU NHANH TẬP LỆNH	
Bảng 1. Các lệnh toán học của bộ VĐK họ ATMEL. 82	82

Bảng 2. Các lệnh chuyển đổi dữ liệu để truy cập vùng nhớ dữ liệu trong.	82
Bảng 3. Các lệnh số học.	83
Bảng 4. Các lệnh đại số.	84
Bảng 5. Các lệnh chuyển đổi dữ liệu để truy cập RAM ngoài.	84
Bảng 6. Các lệnh chuyển Byte mã lệnh.	85
Bảng 7. Các lệnh nhảy không điều kiện trong Flash Microcontrollers.	85
Bảng 8. Các lệnh nhảy có điều kiện.	85

Phụ lục B : CÁC HỆ THỐNG SỐ

1. Bảng chuyển đổi hệ thập phân/nhị phân	86
2. Bảng mã thập lục phân	87
3. Hệ thống số có dấu	88

TÀI LIỆU THAM KHẢO	89
---------------------------------	----

LỜI GIỚI THIỆU

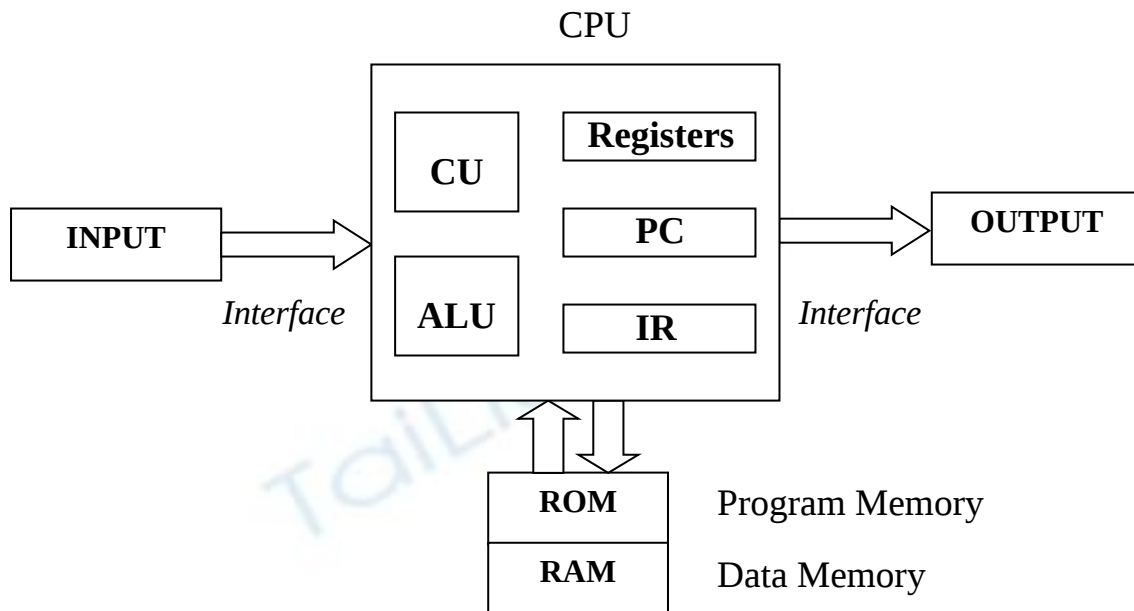
Khoa học kỹ thuật đang ngày càng phát triển rất mạnh mẽ, các công nghệ mới thuộc các lĩnh vực khác nhau cũng nhờ đó đã ra đời nhằm đáp ứng nhu cầu của xã hội và kỹ thuật **Vi điều khiển** cũng nằm trong số đó. Hiện nay kỹ thuật Vi xử lý đã được giảng dạy rộng rãi ở các trường Đại học và Cao đẳng trong cả nước, tuy nhiên lĩnh vực mới **Vi điều khiển** vẫn đang còn rất mới mẻ, và những ứng dụng của nó vẫn chưa được khai thác triệt để trong các hệ thống điều khiển, đo lường và điều chỉnh của các dây chuyền công nghiệp. Qua quá trình tham gia giảng dạy tại trường Đại học SPKT Hưng Yên và thời gian học tập nâng cao ở CHLB Đức, tác giả đã tập trung nghiên cứu và biên soạn **giáo trình kỹ thuật Vi điều khiển** nhằm phục vụ công việc giảng dạy lĩnh vực này tại trường. Toàn bộ nội dung giáo trình được chia làm 2 phần. Phần 1 bao gồm các kiến thức cơ bản về phần cứng và các tập lệnh của họ Vi điều khiển 80C51/ AT89C51. Ở phần 2 tác giả tập trung trình bày phần cứng họ Vi điều khiển 80C52/ AT89S8252 và kỹ thuật lập trình bằng hợp ngữ. Đối tượng của quyển giáo trình này là các sinh viên ngành Điện, Điện tử, Cơ điện tử, Công nghệ thông tin. Tuy nhiên để tiếp thu tốt nội dung từ quyển giáo trình này, người học cần có kiến thức về kỹ thuật số, kỹ thuật mạch điện tử và đã biết qua một ngôn ngữ lập trình cấp cao như Pascal, C...

Mặc dù đã rất cố gắng trong quá trình biên soạn, nhưng do trình độ và thời gian còn bị hạn chế nên chắc chắn quyển giáo trình này không tránh khỏi những thiếu sót, rất mong nhận được những ý kiến đóng góp, phê bình của bạn đọc.

Hưng yên, tháng 10 năm 2003

Tác giả

Chương 1. KIẾN TRÚC HỆ VXL

Hình1.1. Khái quát chung về hệ VXL

1.1. CPU(Central Processing Unit):

Bộ vi xử lý (VXL) là thuật ngữ được bắt nguồn từ tên gọi tiếng Anh là *MICROPROCESSOR* (MP) hoặc *CENTRAL PROCESING UNIT* (CPU). Trong mỗi hệ VXL, CPU luôn là thành phần quan trọng nhất, nó quản lý tất cả các hoạt động của hệ VXL và thực hiện các thao tác trên dữ liệu. Hầu hết các CPU chỉ bao gồm một tập các **mạch Logic** thực hiện liên tục 2 thao tác: **tìm nạp lệnh và thực thi lệnh**. CPU có khả năng hiểu và thực thi các lệnh dựa trên một tập các **mã nhị phân**, trong đó mỗi một mã thực hiện một thao tác nào đó. Các lệnh này bao gồm:

- Nhóm lệnh **di chuyển dữ liệu** (Mov,...).
- Nhóm lệnh **số học** (Mul, Div, Add, Subb,...).
- Nhóm lệnh **Logic** (ANL, ORL, CPL, XRL,...).
- Nhóm lệnh **rẽ nhánh chương trình** (Jmp, Call, ...).
- Nhóm lệnh **điều khiển biến Logic** (Setb, Clr,...)....

Các nhóm lệnh trên được biểu thị bởi 1 tập các mã nhị phân và được gọi là tập lệnh.

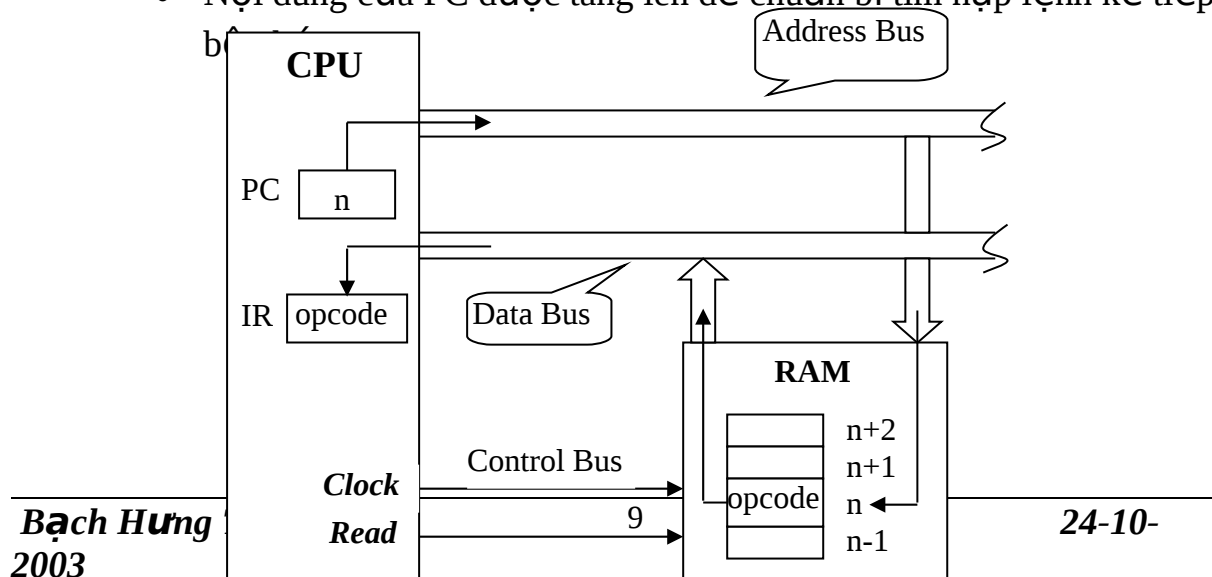
Mỗi bộ VXL (CPU) thường bao gồm:

- Các thanh ghi nội (Registers): có nhiệm vụ **lưu giữ tạm thời** các thông tin, dữ liệu.
- Đơn vị số học logic (Arithmetic Logic Unit - ALU): **Thực hiện các thao tác** trên các thông tin hay dữ liệu đã được lưu giữ tạm thời trong thanh ghi nội.
- Đơn vị điều khiển (Control Unit - CU): Có nhiệm vụ giải mã lệnh và **điều khiển** việc thực hiện các thao tác, đồng thời thiết lập các hoạt động cần thiết để thực hiện các thao tác đó.
- Thanh ghi lệnh (Instruction Register - IR): **Lưu giữ mã nhị phân** của lệnh để được thực thi.
- Bộ đếm chương trình (Program Counter - PC): **Lưu giữ địa chỉ của lệnh kế tiếp** trong bộ nhớ cần được thực thi.

1.2. Quá trình tìm nạp lệnh và thực thi lệnh của CPU:

+ Việc tìm nạp một lệnh từ RAM hệ thống là một trong những thao tác cơ bản nhất mà CPU thực hiện. Quá trình tìm nạp được thực hiện theo các bước sau:

- Nội dung của PC được gửi lên *kênh địa chỉ*.
- Tín hiệu điều khiển READ được xác lập (chuyển sang trạng thái tích cực).
- Dữ liệu (mã lệnh) được đọc từ RAM và gửi đi trên *kênh dữ liệu*.
- Mã lệnh được chốt vào thanh ghi lệnh bên trong CPU.
- Nội dung của PC được tăng lên để *chuẩn bị tìm nạp lệnh kế tiếp* từ

Hình 1.2. Hoạt động của Bus cho chu kỳ tìm nạp lệnh

+ Giai đoạn thực thi lệnh bao gồm việc **giải mã các mã lệnh** và **tạo ra các tín hiệu để điều khiển việc xuất nhập giữa các thanh ghi nội với ALU**, đồng thời thông báo để **ALU thực hiện thao tác** đã được xác định.

1.3. Bộ nhớ trung tâm của hệ Vi xử lý:

Bộ nhớ trung tâm là bộ phận rất quan trọng đối với mỗi hệ VXL, nó là tập hợp các thanh ghi thông tin với số lượng lớn. Chức năng cơ bản của bộ nhớ là để trao đổi và lưu trữ thông tin.

1.3.1. Bộ nhớ chỉ đọc (Read Only Memory - ROM):

1.3.1.1. ROM cơ bản:

ROM dùng để lưu trữ chương trình điều hành (Monitor) của hệ VXL. Chương trình này sẽ quy định mọi hoạt động của hệ VXL. Bộ VXL sẽ căn cứ vào các lệnh chứa trong chương trình để điều khiển hệ VXL thực hiện các chức năng, nhiệm vụ được ấn định trong lệnh. Nói cách khác, hệ VXL sẽ thực hiện một cách trung thực thuật toán mà người thiết kế phần mềm đã xây dựng và cài đặt vào ROM của hệ.

Ngoài ra, ROM trong hệ VXL còn dùng để lưu trữ các bảng biểu, tham số của hệ thống mà trong quá trình hoạt động không được thay đổi như: bảng địa chỉ cổng giao tiếp, các bảng tra cứu số liệu, các bộ mã cần sử dụng trong hệ.

ROM cũng được quản lý theo phương thức ma trận điểm, nó có nhiều chủng loại khác nhau: ROM, PROM, EPROM, EEPROM,...

ROM là bộ nhớ cố định có cấu trúc đơn giản nhất. Nội dung của nó do nhà sản xuất chế tạo, người sử dụng không thể thay đổi nội dung này được nữa.

1.3.1.2. PROM (Programmable ROM - ROM có khả năng lập trình được):

Đặc điểm chung: Nội dung của PROM do nhà sản xuất hoặc người thiết kế hệ VXL nạp vào nhưng chỉ được 1 lần. Sau khi nạp xong nội dung này không thể thay đổi được nữa.

1.3.1.3. EPROM (Erasable PROM – ROM nạp/xoá được nhiều lần):

EPROM là bộ nhớ cố định có cấu trúc đặc biệt. Nội dung của nó do nhà sản xuất hay người thiết kế hệ VXL nạp vào và có thể nạp/xoá nhiều lần. Người ta tạo ra 1 bit thông tin trong EPROM dựa trên nguyên tắc làm việc của Transistor trường có cực cửa cách ly kênh cảm ứng (MOSFET kênh cảm ứng).

1.3.1.4. EEPROM (Electrical EPROM – ROM có khả năng lập trình và xoá được bằng điện).

1.3.2. Bộ nhớ truy cập ngẫu nhiên (Random Access Memory - RAM):

RAM là bộ nhớ có thể ghi và đọc được, thông tin trên RAM sẽ bị mất khi mất nguồn cung cấp. Theo phương thức lưu trữ thông tin, RAM được chia thành 2 loại cơ bản: RAM tĩnh và RAM động.

RAM tĩnh: Có thể lưu trữ thông tin lâu tùy ý miễn là được cung cấp điện năng - tất cả các loại phần tử nhớ bằng Trigrơ đều thuộc loại này.

RAM động: Chỉ lưu được thông tin trong 1 khoảng thời gian nhất định. Muốn kéo dài thời gian này cần có phương thức làm tươi lại thông tin trong phần tử nhớ RAM. Phần tử nhớ của RAM động đơn giản nhất là một linh kiện điện dung - tụ điện. Sử dụng RAM động có phức tạp nhưng về cấu trúc nhớ lại đơn giản, tiêu tốn ít năng lượng, tăng mật độ bộ nhớ và đôi khi còn làm tăng cả tốc độ làm việc của bộ nhớ.

Cấu trúc mạch điện của các bộ nhớ RAM rất đa dạng cả về công nghệ chế tạo chúng (TTL, MOS,...) và các yêu cầu sử dụng chúng như các yêu cầu về ghép nối, tốc độ làm việc, mật độ linh kiện và dung lượng cần thiết...

1.4. Các thiết bị xuất/nhập:

Các thiết bị xuất/nhập hay các thiết bị ngoại vi kết hợp với các mạch giao tiếp (Interface) sẽ tạo ra các đường truyền thông giữa hệ VXL với thế giới bên ngoài. Tuy nhiên để trao đổi thông tin giữa hệ VXL với các thiết bị ngoại vi, cần có các phương pháp điều khiển thích hợp như:

- Điều khiển vào/ra bằng chương trình.
- Điều khiển vào/ra bằng ngắt.
- Điều khiển vào/ra bằng phần cứng.

Nội dung này sẽ được xét kỹ ở các chương sau.

1.5. Cấu trúc kênh chung của hệ VXL:

Kênh (Bus) là tập hợp các đường thông tin có cùng mục đích. Để CPU có thể giao tiếp được với các bộ phận khác trong hệ VXL theo yêu cầu, mỗi hệ VXL cần sử dụng 3 kênh như sau:

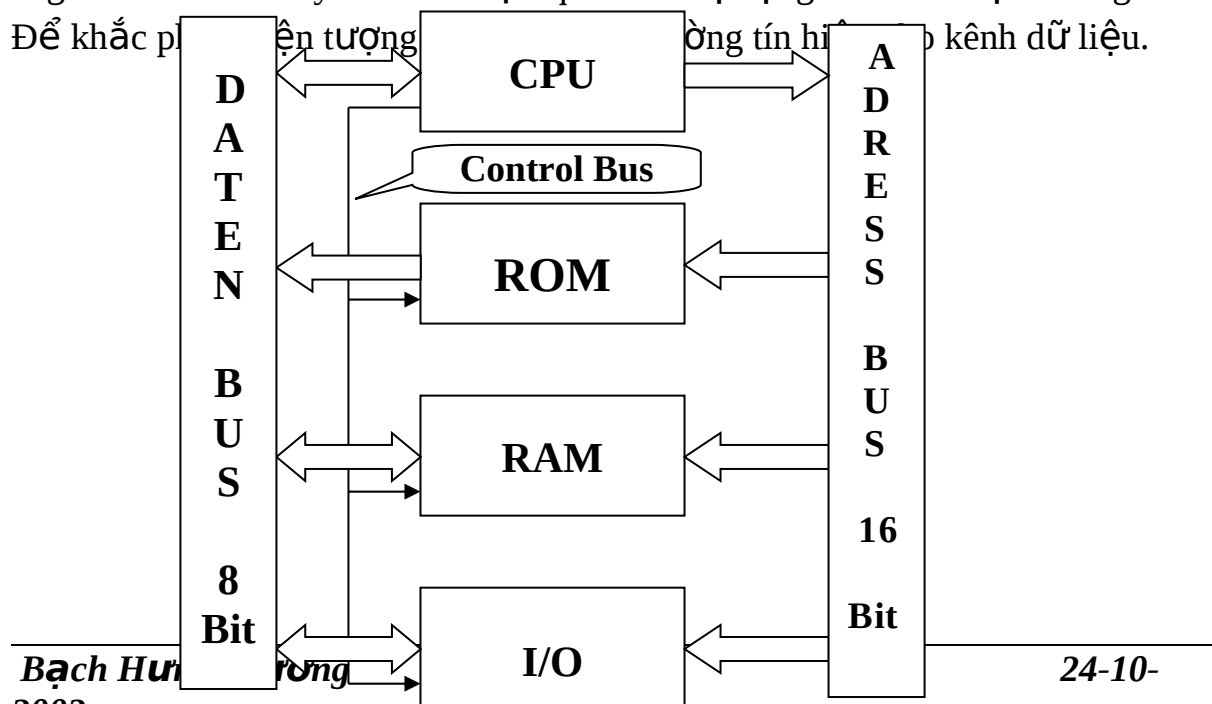
- Kênh địa chỉ (Address Bus).
- Kênh dữ liệu (Daten Bus).
- Kênh điều khiển (Control Bus).

Để thực hiện thao tác đọc hoặc ghi, CPU xác định rõ vị trí (địa chỉ) của dữ liệu (hoặc lệnh) bằng cách đặt địa chỉ đó lên kênh địa chỉ, sau đó kích hoạt tín hiệu **Read** hoặc **Write** trên kênh điều khiển để chỉ ra thao tác là **đọc** hay **ghi**.

Nếu kích hoạt tín hiệu điều khiển Read, thao tác đọc lấy 1 byte dữ liệu từ bộ nhớ ở vị trí đã xác định và đặt byte này lên kênh dữ liệu. CPU sẽ đọc dữ liệu và cất dữ liệu vào 1 trong các thanh ghi nội của CPU.

Nếu kích hoạt tín hiệu điều khiển Write, CPU sẽ thực hiện thao tác ghi bằng cách xuất dữ liệu lên kênh dữ liệu. Nhờ vào tín hiệu điều khiển, bộ nhớ nhận biết được đây là thao tác ghi và lưu dữ liệu vào vị trí đã được xác định.

Kênh dữ liệu cho phép trao đổi thông tin giữa CPU và bộ nhớ, cũng như giữa CPU với thiết bị ngoại vi. Thông thường các hệ VXL dành hầu hết thời gian cho việc di chuyển dữ liệu, đa số các thao tác di chuyển dữ liệu xảy ra giữa 1 thanh ghi của CPU với ROM và RAM ngoài. Do đó độ lớn của kênh dữ liệu ảnh hưởng rất lớn tới hiệu suất của hệ VXL. Nếu bộ nhớ của hệ thống rất lớn và CPU có khả năng tính toán cao, nhưng việc truy xuất dữ liệu – di chuyển dữ liệu giữa bộ nhớ và CPU thông qua kênh dữ liệu lại bị nghẽn thì hiện tượng “nghẽn cổ chai” này chính là hậu quả của độ rộng kênh dữ liệu không đủ lớn. Để khắc p

Hình 1.3. Cấu trúc kênh chung của hệ thống VXL

Như ở hình 1.3, kênh dữ liệu là kênh 2 chiều, còn kênh địa chỉ là kênh 1 chiều. Các thông tin về địa chỉ luôn được cung cấp bởi CPU, trong khi các dữ liệu di chuyển theo cả 2 hướng tùy thuộc vào thao tác thực hiện là đọc hay ghi. Thuật ngữ “dữ liệu” được sử dụng theo nghĩa tổng quát: “thông tin” di chuyển trên kênh dữ liệu có thể là **lệnh** của chương trình, **địa chỉ** theo sau lệnh hoặc **dữ liệu** được sử dụng bởi chương trình.

Kênh điều khiển là tập hợp các tín hiệu, mỗi tín hiệu có một vai trò riêng trong việc điều khiển có trật tự hoạt động của hệ thống. Các tín hiệu điều khiển được cung cấp bởi CPU để đồng bộ việc di chuyển thông tin trên các kênh địa chỉ và dữ liệu. Các bộ VXL thường có 3 tín hiệu điều khiển: **Read**, **Write**, **Clock**. Tuy nhiên tùy vào yêu cầu cụ thể cũng như cấu trúc phần cứng của từng hệ VXL mà số lượng tín hiệu điều khiển có thể khác nhau.

Chương 2: **BỘ VI ĐIỀU KHIỂN AT89C51 (80C51)**

2.1. **Giới thiệu chung:**

Vi điều khiển (VĐK) là một “hệ” Vi xử lý (VXL) được tổ chức trong một chip. Nó bao gồm:

- Bộ VXL
- Bộ nhớ chương trình (ROM/EPROM/EEPROM/FLASH).
- Bộ nhớ dữ liệu (RAM).
- Các thanh ghi chức năng, các cổng I/O, cơ chế điều khiển ngắt và truyền tin nối tiếp.
- Các bộ thời gian dùng trong lĩnh vực chia tần và tạo thời gian thực.
-

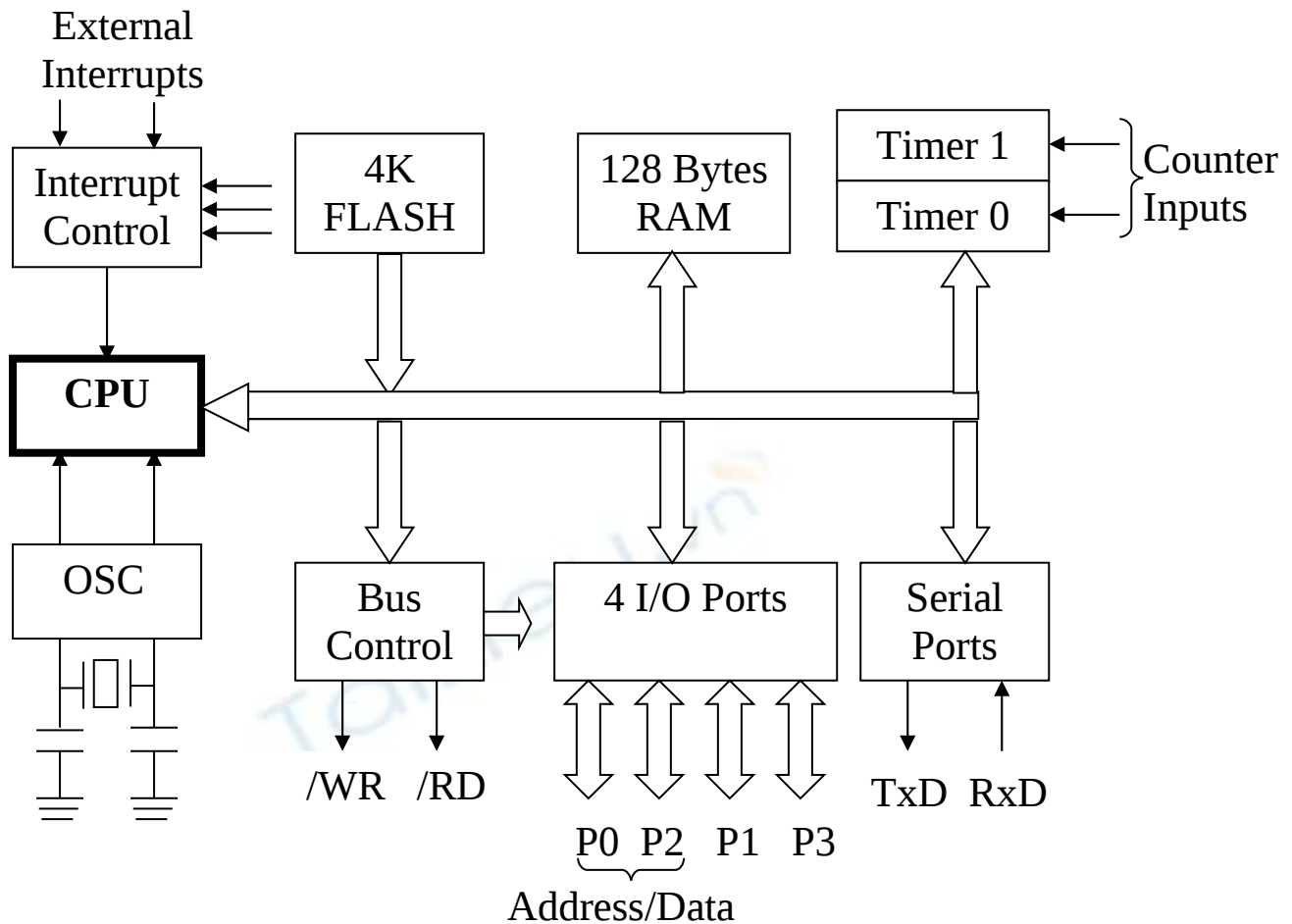
Bộ VĐK có thể được lập trình để điều khiển các thiết bị thông tin, viễn thông, thiết bị đo lường, thiết bị điều chỉnh cũng như các ứng dụng trong công nghệ thông tin và kỹ thuật điều khiển tự động. Có thể xem bộ VĐK như một

hệ VXL On-chip, đối với họ AT89C51, nó có đầy đủ chức năng của một hệ VXL 8 bit, được điều khiển bởi một hệ lệnh, có số lệnh đủ mạnh, cho phép lập trình bằng hợp ngữ (Assembly).

2.2. Sự khác nhau giữa bộ VXL và bộ VĐK.

	VXL	VĐK
Phần cứng	CPU đơn chip.	CPU, RAM, ROM, Timers, SFR, mạch giao tiếp, hệ thống ngắt và cơ chế điều khiển ngắt.....
Tập lệnh	Sử dụng các tập lệnh bao quát, mạnh về kiểu định địa chỉ. Các lệnh này có thể truy xuất dữ liệu lớn, thực hiện ở dạng 1/2 Byte, Byte, Word, Double Word.	Sử dụng các lệnh điều khiển xuất nhập, có thể truy xuất dữ liệu ở dạng Bit hoặc Byte. Các nhóm lệnh chính: Chuyển dữ liệu, điều khiển biến logic, rẽ nhánh chương trình, tính toán số học và logic.
	VXL	VĐK
Ứng dụng	Trong các hệ máy vi tính.	Trong các hệ thống điều khiển, đo lường và điều chỉnh...

2.3. Sơ đồ khối.

Hình 2.1. Sơ đồ khối họ VĐK AT89C51

Bộ VĐK 8 bit AT89C51 hoạt động ở tần số 12 MHz, với bộ nhớ ROM 4Kbyte, bộ nhớ RAM 128 Byte cư trú bên trong và có thể mở rộng bộ nhớ ra ngoài. Ở bộ VĐK này còn có 4 cổng 8 bit (P0...P3) vào/ ra 2 chiều để giao tiếp với thiết bị ngoại vi. Ngoài ra, nó còn có:

- 2 bộ định thời 16 bit (Timer 0 và Timer 1)
- Mạch giao tiếp nối tiếp.
- Bộ xử lý bit (thao tác trên các bit riêng rẽ).
- Hệ thống điều khiển và xử lý ngắt.
- Các kênh điều khiển/ dữ liệu/ địa chỉ.
- CPU
- Các thanh ghi chức năng đặc biệt (SFR).

...

Tuy nhiên, tùy thuộc vào từng họ VĐK của từng hãng sản xuất khác nhau mà tính năng cũng như phạm vi ứng dụng của mỗi bộ VĐK là khác nhau, và chúng được thể hiện trong các bảng thống kê sau:

Họ VĐK	ROM (bytes)	RAM (bytes)	Tốc độ (MHz)	Các chân I/O	Timer/Counter	UART	Nguồn ngắt
8051							
8031AH	ROMLESS	128	12	32	2	1	5
8051AH	4K ROM	128	12	32	2	1	5
8051AHP	4K ROM	128	12	32	2	1	5
8751H	4K EPROM	128	12	32	2	1	5
8751BH	4K EPROM	128	12	32	2	1	5
8052							
8032AH	ROMLESS	256	12	32	3	1	6
8052AH	8K ROM	256	12	32	3	1	6
8752BH	8K EPROM	256	12	32	3	1	6
80C51							
				32			
80C31BH	ROMLESS	128	12,16	32	2	1	5
80C51BH	4K ROM	128	12,16	32	2	1	5
80C31BHP	4K ROM	128	12,16	32	2	1	5
87C51	4K EPROM	128	12,16,20,24	32	2	1	5
8xC52/54/58							
80C32	ROMLESS	256	12,16,20,24	32	3	1	6
80C52	8K ROM	256	12,16,20,24	32	3	1	6
87C52	8K EPROM	256	12,16,20,24	32	3	1	6
80C54	16K ROM	256	12,16,20,24	32	3	1	6
87C54	16K EPROM	256	12,16,20,24	32	3	1	6
Họ VĐK	ROM (bytes)	RAM (bytes)	Tốc độ (MHz)	Các chân I/O	Timer/Counter	UART	Nguồn ngắt
80C58	32K ROM	256	12,16,20,24	32	3	1	6
87C58	32K EPROM	256	12,16,20,24	32	3	1	6
8xL52/54/58							
80L52	8K ROM	256	12,16,20	32	3	1	6
87L52	8K OTP ROM	256	12,16,20	32	3	1	6
80L54	16K ROM	256	12,16,20	32	3	1	6

87L54	16K ROM	OTP	256	12,16,20	32	3	1	6
80L58	32K ROM		256	12,16,20	32	3	1	6
87L58	32K ROM	OTP	256	12,16,20	32	3	1	6
...								

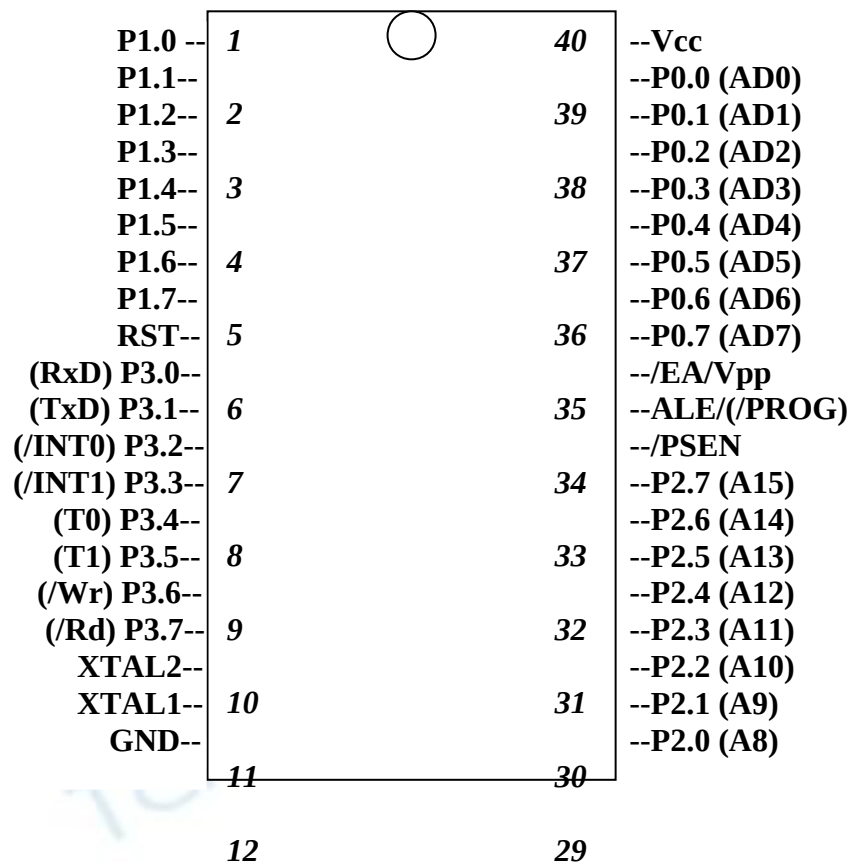
Bảng 2.1. Các thông số của các họ VĐK thuộc hãng Intel (MSC 51)

Họ VĐK	Bộ nhớ chương trình(Bytes)	Bộ nhớ dữ liệu (Bytes)	Timer 16 bit	Công nghệ
AT89C1051	1K Flash	64 RAM	1	CMOS
AT89C2051	2K Flash	128 RAM	2	CMOS
AT89C51	4K Flash	128 RAM	2	CMOS
AT89C52	8K Flash	256 RAM	3	CMOS
AT89C55	20K Flash	256 RAM	3	CMOS
AT89S8252	8K Flash	256 RAM + 2K EEPROM	3	CMOS
AT89S53	12K Flash	256 RAM	3	CMOS

Bảng 2.2. Các thông số của các họ VĐK thuộc hãng Atmel

.Trong khuôn khổ tài liệu này, tác giả sẽ tập trung trình bày cấu trúc phần cứng của họ VĐK AT89C51 thuộc hãng Atmel.

2.4. Sơ đồ chân tín hiệu của 80C51/AT89C51.

Hình 2.2. IC 80C51/AT89C51

- Chức năng của các chân tín hiệu như sau:**
- P0.0 đến P0.7 là các chân của cổng 0. 27
 - P1.0 đến P1.7 là các chân của cổng 1. 26
 - P2.0 đến P2.7 là các chân của cổng 2 25
 - P3.0 đến P3.7 là các chân của cổng 3 24
 - RxD: Nhận tín hiệu kiểu nối tiếp. 23
 - TxD: Truyền tín hiệu kiểu nối tiếp. 22
 - /INT0: Ngắt ngoài 0. 21
 - /INT1: Ngắt ngoài 1. 20
 - T0: Chân vào 0 của bộ Timer/Counter 0.
 - T1: Chân vào 1 của bộ Timer/Counter 1.
 - /Wr: Ghi dữ liệu vào bộ nhớ ngoài.
 - /Rd: Đọc dữ liệu từ bộ nhớ ngoài.
 - RST: Chân vào Reset, tích cực ở mức logic cao trong khoảng 2 chu kỳ máy.
 - XTAL1: Chân vào mạch khuếch đại dao động
 - XTAL2: Chân ra từ mạch khuếch đại dao động.
 - /PSEN : Chân cho phép đọc bộ nhớ chương trình ngoài (ROM ngoài).

- ALE (/PROG): Chân tín hiệu cho phép chốt địa chỉ để truy cập bộ nhớ ngoài, khi On-chip xuất ra byte thấp của địa chỉ. Tín hiệu chốt được kích hoạt ở mức cao, tần số xung chốt = 1/6 tần số dao động của bộ VĐK. Nó có thể được dùng cho các bộ Timer ngoài hoặc cho mục đích tạo xung Clock. Đây cũng là chân nhận xung vào để nạp chương trình cho Flash (hoặc EEPROM) bên trong On-chip khi nó ở mức thấp.
- /EA/Vpp: Cho phép On-chip truy cập bộ nhớ chương trình ngoài khi /EA=0, nếu /EA=1 thì On-chip sẽ làm việc với bộ nhớ chương trình nội trú. Khi chân này được cấp nguồn điện áp 12V (Vpp) thì On-chip đảm nhận chức năng nạp chương trình cho Flash bên trong nó.
- Vcc: Cung cấp dương nguồn cho On-chip (+ 5V).
- GND: nối mát.

2.5. Chức năng các thành phần của AT89C51:

2.5.1. Các thanh ghi chức năng đặc biệt.

SFR đảm nhiệm các chức năng khác nhau trong On-chip. Chúng nằm ở RAM bên trong On-chip, chiếm vùng không gian nhớ 128 Byte được định địa chỉ từ 80h đến FFh. Cấu trúc của SFR bao gồm các chức năng thể hiện ở bảng 2.3 và bảng 2.4.

Thanh ghi	Nội dung							
	MSB					LSB		
IE	EA	-	ET2	ES	ET1	EX1	ET0	EX0
IP	-	-	PT2	PS	PT1	PX1	PT0	PX0
PSW	CY	AC	FO	RS1	RS0	OV	-	P
TMOD	GATE	C/(/T)	M1	M0	GATE	C/(/T)	M1	M0
TCON	TF1	TR1	TF0	TR0	IE1	IT1	IE0	IT0
SCON	SM0	SM1	SM2	REN	TB8	RB8	TI	RI
PCON	SMOD	-	-	-	GF1	GF0	PD	IDL
P1	T2	T2EX			/SS	MOSI	MISO	SCK
P3	RXD	TXD	/INT0	/INT1	T0	T1	/WR	/RD

Bảng 2.3. Chức năng riêng của từng thanh ghi trong SFR